

DE BELANGENBEHARTIGER VAN HET
GEORGANISEERDE BEDRIJFSLEVEN

DE KRACHT VAN HET COLLECTIEF

VERSTERKEN,
VERBINDEN,
VERTEGENWOORDIGEN

FOV

Regio Foodvalley

FOV Nieuwsbrief 24 april 2026

FOV
Regio Foodvalley

Je leest in deze nieuwsbrief onder andere over:

- **Ruimte** voor Economie
- Energieoplossingen
- Digitalisering
- Productiviteit
- en uiteraard ... Innovatie!

VOORWOORD

Beste leden van de Ondernemerskringen in de Regio Foodvalley,

Het is lente en dat regelt bij veel mensen dat grote problemen op zijn minst wat kleiner voelen. De natuur gaat haar eigen gang en dat is maar goed ook, in een tijd waarin de wereld snel verandert. Het gaat ook niet om een tijdelijke onrust, maar om een structurele verandering van het speelveld.

En in een wereld vol onzekerheden moeten wij als ondernemers enerzijds en anderzijds in de samenwerking met de overheid en het onderwijs richting zoeken. Onze Regio Foodvalley groeit economisch nu nog sterk, maar staat tegelijkertijd voor grote uitdagingen. Feitelijk is er een schaarste aan alles: onze ondernemers maken zich zorgen over het beperkte aanbod van nieuwe bedrijventerreinen, voor een aantal sectoren is het een tekort aan gekwalificeerd personeel en dan is er ook nog eens een tekort aan stroom. Een oplossing voor dat laatste is in ieder geval voorwaardelijk om onze ambities te kunnen realiseren. Dat geldt ook voor de infrastructuur, ruimte om te ondernemen en beleid dat uitvoerbaar en voorspelbaar is. Ook niet alles kan en zeker niet alles tegelijkertijd.

KEUZES MAKEN EN FOCUS, met een helder KOMPAS; dat zijn de ankers voor de komende tijd. Eind maart jl. was er in Nijkerk als start een werkconferentie **RUIMTE VOOR ECONOMIE**: tijd voor echte keuzes. Samen met de Overheid en het Onderwijsveld met de vraag: Hoe zorgen we dat Regio Foodvalley ook in 2035 een plek is waar ondernemerschap kan groeien en brede welvaart zichtbaar wordt? Ons bestuur zet zich daar namens de ondernemers in de regio met veel inzet voor in. Het gaat ergens over. Zeker is dat innovatie een van de sleutels is en dan is het mooi te weten dat we ook in oktober 2026 weer de Innovatieprijs Regio Foodvalley organiseren.

En geniet van de lente.

Met een ondernemende groet namens het bestuur van de FOV RFV,

Wim Werkman voorzitter

Ben jij de meest innovatieve ondernemer van Regio Foodvalley?

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

Op dinsdag 27 oktober 2026 worden de Innovatieprijzen Regio Foodvalley uitgereikt aan de meest innovatieve ondernemers uit de regio. Werk jij aan een slim product, vernieuwende dienst of innovatief proces? Dan is dit het moment om te laten zien wat jouw onderneming in huis heeft. Ondernemers kunnen zich aanmelden via www.innovatieprijsregiofoodvalley.nl. Een vakjury selecteert daarna drie genomineerden per categorie. De Innovatie-prijs wordt uitgereikt in drie categorieën: Agri & food, Industriële- & logistieke en ICT innovaties.

Innovatie die werkt in de praktijk

In Regio Foodvalley werken ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen samen aan oplossingen voor de toekomst. Juist die combinatie van innovatiekracht en praktische toepasbaarheid maakt het verschil. Met de Innovatieprijzen Regio Foodvalley zetten we ondernemers in de schijnwerpers die met hun innovatie echt impact maken. In alle categorieën wordt naast een vakjuryprijs ook een publieksprijs uitgereikt en bovendien ook een Young Talent Award.

Voor ondernemers met impact

De Innovatieprijs Regio Foodvalley is bedoeld voor innovatieve producten, processen en diensten met impact in én buiten de regio. Om in aanmerking te komen voor de prijs gelden de volgende criteria:

- de innovatie valt binnen een van deze sectoren: Agri & food, ICT en Industriële- & logistieke sector
- het gaat om een product-, proces- of dienstinnovatie
- de innovatie werkt en dat kan worden aangetoond met resultaten of een prototype

- de innovatie is een eigen ontwikkeling van de inzender

Laat zien waar jouw bedrijf voor staat

De Innovatieprijs is meer dan een onderscheiding. Het is een podium voor ondernemers die vooruitdenken, kansen zien en vernieuwen met resultaat. Een nominatie of prijs vergroot je zichtbaarheid in de regio en daarbuiten, en laat zien waar jouw bedrijf voor staat.

Aanmelden uiterlijk 31 augustus

Ondernemers kunnen zich aanmelden via www.innovatieprijsregiofoodvalley.nl. De Innovatieprijzen Regio Foodvalley 2026 worden uitgereikt op **dinsdag om 19.30 uur op 27 oktober 2026** tijdens een feestelijke bijeenkomst bij **De Hof in Renswoude**. Zet deze datum alvast in je agenda.

Wil je je bedrijf alvast aanmelden of vooroverleg hebben dan kan dit [hier](#).

Samen bouwen aan ruimte voor economie in Regio Foodvalley

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

Hoe groeit de economie als ruimte schaars is? Regio Foodvalley zoekt antwoorden

Hoe zorgen we dat Regio Foodvalley ook in 2035 een regio is waar ondernemerschap kan groeien, talent wil blijven en brede welvaart zichtbaar wordt? Die vraag stond centraal tijdens de werkconferentie Ruimte voor Economie: tijd voor echte keuzes van de Economic Board Regio Foodvalley in Hart van Holland in Nijkerk.

De conferentie bracht bestuurders, ondernemers en andere regionale partners samen rond een **urgent vraagstuk: hoe geven we economische ontwikkeling de ruimte in een regio waar de druk op de fysieke leefomgeving groot is?** De middag stond in het teken van het verkennen van de ruimtelijk-economische koers van Regio Foodvalley. Daarbij ging het om keuzes die nodig zijn om de regio gezond, duurzaam en innovatief te houden.

De bijeenkomst werd geopend door dagvoorzitter Elja Heiting, samen met Tinet de Jonge-Ruitenbeek, burgemeester van Nijkerk en lid van de Economic Board, en Willem Kuijsten, voorzitter van de Economic Board

Regio Foodvalley. In haar bijdrage gaf Tinet de Jonge-Ruitenbeek een persoonlijk inkijkje. Als boerendochter vertelde zij hoe haar familie voor ingrijpende keuzes kwam te staan. De kern van haar verhaal: juist op momenten waarop veel samenkomt, helpt het om terug te gaan naar de basis en keuzes te maken met gebruik van het boerenverstand. Daarmee zette zij direct de toon voor de middag: nuchter, menselijk en gericht op wat echt nodig is.

Otto Raspe, hoofdeconoom en hoofd Nederland, Economie en Duurzaamheid bij RaboResearch, schetste in zijn bijdrage de economische context waarbinnen Regio Foodvalley keuzes moet maken. Zijn boodschap was helder: wie als regio koers wil bepalen voor de toekomst, moet niet alleen weten waar zij staat, maar ook welk kompas zij hanteert. Volgens Raspe ligt dat kompas niet alleen bij economische groei, maar juist bij brede welvaart, waarin economie, leefomgeving en maatschappelijke kwaliteit met elkaar in balans zijn.

Ook Marcel Michon van Buck Consultants International leverde een zinvolle bijdrage aan het programma. Vanuit zijn expertise op het gebied van ruimtelijk-economische ontwikkeling en werklocaties ging hij in op het lopende traject Visie op ruimte voor Economie 2040 in Regio Foodvalley en beschreef hij de vier majeure opgaven. Goede voorbeelden uit andere regio's gaven deelnemers een beeld van de praktijk.

De werkconferentie sloot aan op de bredere opgave waar Regio Foodvalley voor staat. Uit de presentatie van Buck Consultants blijkt dat de regio economisch sterk is, met groei in inwoners, banen en sectoren als IT, industrie en zorg. Tegelijkertijd groeit de druk op de ruimte. De regio werkt aan een forse verstedelijkingsopgave en ziet dat ruimte voor werken steeds schaarser wordt. Dat vraagt om gerichte keuzes over vestigingsmilieus, programmering van werklocaties en de manier waarop economie kan bijdragen aan maatschappelijke transitie.

In de sessies tijdens de middag gingen deelnemers met elkaar in gesprek over vragen als: voor welke economische richting maken we ruimte, welke cruciale keuzes zijn nodig en welke troefkaarten heeft de regio in handen? Daarmee leverde de conferentie input voor het vervolgproces richting een ruimtelijk-economische visie voor Regio Foodvalley.

De middag werd afgesloten met een reflectie door de afscheidnemende bestuursvoorzitter Jan Hol van de CHE en door stadsdichter Melvin Vlot, gevolgd door een netwerkborrel. Daarmee eindigde een bijeenkomst waarin de triple helix – overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen – samen de economie van morgen onder de loep nam en de keuzes verkende die daarvoor nodig zijn.

Aansluitstop in delen van provincie Utrecht, situatie blijft ook in Regio Foodvalley urgent

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

In delen van de provincie Utrecht zijn nieuwe stroomaansluitingen vanaf 1 juli 2026 tijdelijk niet meer mogelijk. Ook het uitbreiden van bestaande aansluitingen wordt daar beperkt. De netbeheerders nemen deze maatregel om overbelasting van het stroomnet en storingen te voorkomen. Voor Regio Foodvalley geldt die maatregel nu nog niet, maar ook in onze regio blijft de druk op het stroomnet groot. Voldoende netruimte is nodig voor woningbouw, ondernemerschap en verduurzaming.

Ruimte is er nog, maar niet vanzelfsprekend

Regio Foodvalley valt binnen twee congestiegebieden in het zogeheten FGU-gebied (Flevopolder, Gelderland en Utrecht). Nijkerk en Barneveld vallen binnen het gebied Dronten/Harderwijk/Hattum. Waar Ede, Veenendaal, Rhenen, Renswoude, Scherpenzeel en Wageningen vallen binnen het gebied Dodewaard. In deze gebieden kunnen aansluitingen voor kleinverbruik voorlopig nog worden gerealiseerd. Daarvoor is wel blijvende inzet nodig op maatregelen die extra ruimte helpen creëren, zoals flexibel vermogen, netbewust bouwen en slimme vormen van opwek en opslag.

Belangrijk peilmoment in oktober

De maatregel voor de regio Utrecht geldt vanaf 1 juli 2026 en blijft van kracht zolang er onvoldoende ruimte is op het stroomnet. De komende jaren wordt telkens opnieuw bekeken hoeveel maatregelen zijn uitgevoerd en hoeveel netruimte beschikbaar is. Het eerste peilmoment is in oktober 2026. Ook voor Regio Foodvalley is dat een belangrijk moment. Dat er nu nog ruimte is, betekent niet dat het probleem is opgelost. Zonder extra maatregelen komt ook in onze regio de ruimte voor nieuwe woningen, bedrijven en duurzame ontwikkelingen verder onder druk te staan.

Schaarse netruimte wordt anders verdeeld

Ook zonder aansluitstop kunnen de gevolgen in de regio groot zijn. Vanaf 1 juli 2026 verdelen netbeheerders de beschikbare stroom anders. Aanvragen met een groter maatschappelijk belang krijgen daarbij voorrang. Daardoor kunnen aanvragen van bedrijven, organisaties en particulieren langer op zich laten wachten. Ook daarom blijft het belangrijk om in Regio Foodvalley te werken aan slimme oplossingen en extra flexibiliteit.

Blijven werken aan slimme oplossingen

Netbeheerders investeren volop in uitbreiding van het stroomnet, maar dat kost tijd. Tot die tijd is het belangrijk om slimmer met stroom om te gaan en vraag en aanbod beter over de dag te spreiden. Voor bedrijven en overheden betekent dat onder meer: slimmer plannen, pieken verminderen en zoeken naar flexibele oplossingen. Regio Foodvalley ondersteunt bedrijven en gemeenten daarbij waar mogelijk.

BOOST Summit – Industry in Motion | 17 juni 13:00 - 18:00 uur - Zwolle

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

De BOOST Summit – Industry in Motion brengt mkb-maakbedrijven en experts uit Oost-Nederland en aangrenzende regio's (Duitsland) samen om kennis en best practices in digitalisering uit te wisselen en direct te vertalen naar hogere productiviteit, meer innovatie en toekomstbestendige groei.

Tijdens de summit ontdek je hoe technologieën zoals AI, digital twins en slimme sensoren nú al worden ingezet op de werkvloer. Aan de hand van praktijkvoorbeelden, interactieve sessies en ontmoetingen met experts en ondernemers krijg je concrete handvatten om binnen jouw bedrijf zelf stappen te zetten.

Keynote spreker Deborah Nas plaatst de technologische ontwikkelingen in een breder perspectief en gaat in op de kansen voor onze regio, grensoverschrijdende samenwerking en de impact van internationale en geopolitieke ontwikkelingen. De summit biedt inspiratie en praktische kennis over onder meer *Test before Invest*, financiering, cross border innovation, AI & productiviteit en circulaire maakindustrie. Daarnaast zijn er demonstraties en een innovatieplein.

Co-productie

De BOOST Summit markeert de start van de volgende fase van EDIH BOOST Robotics en is tegelijk het midterm-moment van het Interreg-project KPF INDUSTRI_I4.0.

Programma

13:00 – Ontvangst
13:30 – Plenaire opening
13:45 – Start deelsessies
17:00 – Afsluitende keynote Deborah Nas
17:45 – Netwerken en borrel

Aanmelden

Het volledige programma is nog in ontwikkeling, maar aanmelden is al mogelijk. [Schrijf je hier in](#) en blijf op de hoogte van het keuzeprogramma.

Deze summit wordt georganiseerd door Boost Smart Industry, KPF INDUSTRIE 4.0, Koninklijke Metaalunie, Kennispoort Regio Zwolle, Oost NL, RCT Gelderland, NovelT, FME en Perron038.

Nieuwe subsidieregeling:
Flexibel Elektriciteitsverbruik (Flex-E)

Subsidie voor flexibel elektriciteitsverbruik (Flex-e) | aanvraag open vanaf 6 mei

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

Kan uw organisatie door netcongestie niet groeien of verduurzamen?

Vraag de subsidie Flexibel elektriciteitsverbruik (Flex-e) vanaf 6 mei aan om uw elektriciteitsverbruik

flexibeler te maken. Door elektriciteit slimmer te gebruiken, gebruikt u uw bestaande aansluiting beter. Zo ontstaat ruimte om te groeien of te verduurzamen binnen uw huidige energiecontract.

Om bedrijven te helpen flexibeler met hun elektriciteitsbehoefte om te gaan, is door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat **een subsidie van € 29 mln** beschikbaar gesteld: **subsidie voor flexibel elektriciteitsverbruik (Flex-e).**

Het stroomnet in Nederland staat onder druk en dat heeft gevolgen voor ondernemers die willen uitbreiden of verduurzamen. Een nieuwe of zwaardere aansluiting op het elektriciteitsnet is vaak niet mogelijk.

Innovatieve oplossingen en samenwerking zijn harder nodig dan ooit. **Een van de mogelijke oplossingen voor bedrijven is flexibel elektriciteitsverbruik.**

De subsidie bestaat uit drie onderdelen:

1. Flexibiliteitsscan
2. Haalbaarheidsstudie flexibiliteitsmaatregelen
3. Realisatie van flexibiliteitsmaatregelen

Wilt en kunt u investeren in maatregelen om het gebruik van elektriciteit in uw bedrijf flexibeler te maken? Vraag dan de subsidie Flexibel elektriciteitsverbruik (Flex-e) **hier vanaf 6 mei** aan. **En verdien een deel van uw investering in flexibiliteitsmaatregelen terug.**

Heeft uw organisatie een elektriciteitsaansluiting groter dan 3 x 80 ampère? En heeft u hiervoor een contract met een meetbedrijf, dat uw verbruik registreert voor energieleverancier en netbeheerder? Dan bent u grootverbruiker.

Aanvragen kan hier:

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/flex-e/flexibiliteitsmaatregelen>

Barneveldse Techniek Opleiding gaat studenten Technova College Ede begeleiden

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

De Barneveldse Techniek Opleiding en de Christelijke Onderwijs Groep in Ede gaan samenwerken bij de opleidingen metaal en mechatronica van het Technova College in Ede. Daarvoor is vrijdag een intentieovereenkomst ondertekend.

Aanleiding is de beëindiging van de activiteiten in de regio Ede/Barneveld van stage- en opleidingsbureau OBM RiVa uit Geldermalsen. „Met de nieuwe samenwerking blijft de continuïteit van praktijkbegeleiding voor studenten van het Technova College gewaarborgd, met steun van de gemeente Ede, Regio FoodValley en het Edes Bedrijfs Contact”, aldus een persbericht.

HYBRIDE ONDERWIJS „Goed techniekonderwijs vraagt om stabiliteit én vernieuwing”, meldt bestuurder Edwin van Hoorn van de onderwijsgroep. „Bij Technova in Ede zien we hybride onderwijs als een waardevolle aanvulling op ons bestaande opleidingsaanbod. Met de Barneveldse Techniek Opleiding (BTO) als nieuwe partner, die al succesvol werkt met hybride techniekonderwijs, brengen we onderwijs en praktijk dicht bij elkaar. Zo leren studenten in een omgeving die past bij de techniek van vandaag én morgen.”

THEORIE EN PRAKTIJK „In een hybride opleidingsomgeving is de theorie geïntegreerd in de praktijklessen”, legt directeur-bestuurder Arjan de Jager van de BTO uit. „Jongeren en zij-instromers krijgen theorie- en praktijklessen op de opleidingslocatie en doen werkervaring op bij een aangesloten techniekbedrijf. Hierbij staat vakmanschap voorop. De gezamenlijke verkenning met de Christelijke Onderwijsgroep in Ede zien wij als een veelbelovende basis voor verdere samenwerking.”

TOEKOMSTIGE TECHNICI Naast de begeleiding van de huidige studenten gaan de onderwijsgroep en BTO samen met het **Edes Bedrijfs Contact** en met steun van gemeente Ede en Regio Foodvalley verkennen of er draagvlak is voor een structurele samenwerking.

Voorzitter Marco Verhagen van het Edes Bedrijfs Contact is daar blij mee. „Juist voor onze bedrijven is het belangrijk dat we goed onderwijs en goede begeleiding geven aan toekomstige technici. Laten we samen jong en oud in de regio bewust maken van de mooie kanten van de techniek.”

„Deze samenwerking is een mooi voorbeeld hoe bedrijven en het onderwijs zich er samen voor in willen zetten om de juiste opleidingen vorm te geven voor de techneuten van de toekomst”, vult de Edese wethouder Arnold Versteeg aan. „In onze regio met veel innovatieve bedrijven zijn deze mensen hard nodig.”

TECHNOVA COLLEGE EN BTO Het **Technova College** is één van de scholen voor middelbaar beroepsonderwijs (mbo). De school biedt mbo-opleidingen op alle niveaus aan zo'n 1.600 studenten en heeft 25 verschillende opleidingen op het gebied van techniek en technologie.

De Barneveldse Techniek Opleiding is een coöperatie van techniekbedrijven die samen een bedrijfsvakschool hebben opgericht. In een gebouw aan de Veemweg op bedrijventerrein Harselaar werkt de BTO hiervoor samen met MBO Amersfoort en het Hoornbeeck College. Studenten volgen een praktijkgerichte opleiding waarbij ze drie dagen werken in en bedrijf en twee dagen les krijgen op de bedrijfsvakschool.

Gemeente Ede kiest voor meer digitale autonomie

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

EDE - De gemeente Ede wil minder afhankelijk worden van grote buitenlandse IT-bedrijven en meer regie nemen over haar data en digitale infrastructuur. Dat staat in de beleidsnotitie 'Digitale autonomie en soevereiniteit', die het college van B en W heeft vastgesteld.

“Digitalisering is onmisbaar voor onze dienstverlening,” zegt wethouder Karin Bijl (ICT & Informatieveiligheid). “Maar we zien ook dat afhankelijkheid van enkele grote techbedrijven risico’s met zich meebrengt. Denk aan privacy, continuïteit en grip op onze eigen gegevens. Daar willen we als gemeente bewuster op sturen.”

Minder afhankelijk

Net als veel andere gemeenten maakt Ede veel gebruik van IT-oplossingen van voornamelijk Amerikaanse leveranciers. Geopolitieke ontwikkelingen en buitenlandse wetgeving maken duidelijk dat dit kwetsbaarheden oplevert.

Daarom hanteert Ede voortaan als uitgangspunt dat gemeentelijke data zoveel mogelijk wordt opgeslagen en verwerkt binnen de Europese Unie en onder Europese regels valt. Zo houdt de gemeente meer grip op haar gegevens en kan zij beter zorgen voor privacy en continuïteit van de dienstverlening.

Stap voor stap

De gemeente kiest voor een zorgvuldige overgang. Bestaande systemen worden niet abrupt vervangen, maar bij natuurlijke momenten, zoals contractverlengingen, wordt gestuurd op meer digitale autonomie. Waar een volledig Europese oplossing nog niet haalbaar is, kan tijdelijk worden afgeweken.

Samen optrekken met andere gemeenten

Ede werkt hierbij samen met andere gemeenten via de VNG en landelijke initiatieven zoals ‘Common Ground’. Door gezamenlijk op te trekken kan de overheid meer invloed uitoefenen op de markt. “Digitale autonomie is geen technisch vraagstuk alleen,” besluit Bijl. “Het is een bestuurlijke keuze voor grip op data, bescherming van inwoners en voor een toekomstbestendige digitale overheid.”

FOV Regio Foodvalley bezorgd over stagnerende expansie bedrijventerreinen

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

FOV Regio Foodvalley bezorgd over stagnerende expansie bedrijventerreinen 'Wonen en werken moet in balans blijven'

De bedrijvigheid in Midden-Nederland bloeit als nooit tevoren, maar er wringt iets. FOV Regio Foodvalley signaleert voor de directe toekomst een verstoring van de balans met de bevolkingsgroei en dat valt rechtstreeks terug te voeren op de stagnerende expansie van industrieterreinen, waar te weinig kavels beschikbaar komen. "Daarmee loopt de welvaart in de nabije toekomst gevaar," waarschuwt bestuurslid Gerrit Valkenburg.

Aan de aantrekkingskracht van de Regio Foodvalley op ondernemers ligt het niet, want die is onveranderd hoog, mede door de centrale ligging. Het pijnpunt komt echter steeds sterker naar boven. "Ten opzichte van wat het bedrijfsleven zou willen, laat monitoring van de situatie zien dat er veel te weinig gerealiseerd is als het gaat om de ontwikkeling van nieuwe vestigingslocaties," zegt Valkenburg. "Ook voor de komende tijd ziet het er niet rooskleurig uit, zeker als je het afzet tegen de huidige en geplande woningbouw. Bedenk dat de industrieterreinen voor het grootste deel van de werkgelegenheid in de regio zorgen. Als vuistregel geldt dat één hectare gemiddeld honderd arbeidsplaatsen oplevert. Stel dat je met nieuwe woningen 10.000 mensen huisvest die straks allemaal naar werk zoeken, dan heb je dus honderd hectare nodig om hen allemaal een baan te kunnen garanderen en te voorkomen dat we straks problemen krijgen met werkloosheid of een typisch forensengebied worden. In de huidige tijd lijkt dat misschien ver weg, maar als de scheefgroei in ontwikkeling zo doorgaat, komt dat moment een keer. De balans is niet toekomstbestendig."

Kip of ei

FOV Regio Foodvalley erkent dat er voor gemeenten uitdagingen liggen als het gaat om de ontwikkeling of uitbreiding van industrieterreinen. "Natuurlijk zijn er issues op energiegebied, maar dat wil niet zeggen dat je moet stoppen met het maken van plannen," stelt Valkenburg. "Wanneer je een locatie markeert als zone voor toekomstige bedrijventerreinen, kun je de opgave mede bij de netbeheerders leggen. Anders blijf je in de situatie van de kip of het ei zitten. Er is altijd perspectief, niet in de laatste plaats door technologische ontwikkelingen en de bijdrage die wij daar als ondernemers zelf aan leveren. Bedrijven investeren in zonnepanelen om elektriciteit op te wekken en accu's om deze op te slaan, delen stroom via energiemanagement, nemen besparingsmaatregelen, stemmen werktijden op elkaar af om pieken te voorkomen en maken indien nodig gebruik van een energiemanager en van de kennis van het Regionaal Energieteam Bedrijven. Wat het niet altijd even makkelijk maakte, was het feit dat je als ondernemer volgens de wet geen stroom die je overhield aan een ander mocht leveren. Gelukkig kunnen we pilots gaan draaien waarin dat wel wordt toegestaan."

Circulaire economie

De achterblijvende ontwikkeling van industriegebieden knelt, zo constateert FOV Regio Foodvalley. "Op bepaalde terreinen bevindt de leegstand zich onder de frictiegrens. Je hebt altijd vijf à zes procent nodig om ervoor te zorgen dat bedrijven vrijelijk kunnen verhuizen, indien noodzakelijk om concurrerend te blijven. Wanneer dat op slot zit, zullen ze hun processen outsourcen en zich buiten de regio vestigen, waarmee werkgelegenheid verdwijnt. Trouwens, willen we met zijn allen kunnen bouwen aan een circulaire economie, dan vraagt dat om extra grond. Herbruikbare materialen die vrijkomen, moet je tijdelijk ergens opslaan en er is ruimte nodig voor windmolens, zonnepanelen en accu's. Wij maken ons tevens zorgen om de haven van Wageningen die een hetero

ontsluiting verlangt naar de regio, voor transport met een lagere CO₂-uitstoot dan over de weg. Door schaalvergroting vallen agropartijen elders in het land af en wordt de concentratie in deze regio steeds sterker. Bij andere vormen van infrastructuur loopt het eveneens vast. Hoe kun je huizen neerzetten als de wegen dichtslibben, zoals bij de Rijnbrug en het knooppunt van de A1 en A30? Wij dringen er bij de politiek op aan dat zij haar verantwoordelijkheid neemt en woon- en werkgebieden in eenzelfde tempo aanwijst, anders komt de welvaart in deze mooie regio straks ernstig onder druk te staan.”

Meer informatie: www.fovweb.nl

Slimmer met energie: efficiënte procestechniek in de circulaire economie

Evenement | 28 mei 2026 14:30 - 17:45 | Van Mourik Groep, Ede (Boylestraat 34, 6718XM, Ede) | door FOV Regio Foodvalley

Living Lab Regio Foodvalley circulair organiseert het Circulair Café bij Van Mourik Groep in Ede.

Van Mourik Groep is al decennialang een innovatieve speler in de procestechniek. Het familiebedrijf richt zich op het ontwerpen, bouwen en optimaliseren van installaties, met een sterke focus op efficiënt energiegebruik. Door machines en processen steeds slimmer aan te sturen, weet Van Mourik grote stappen te zetten in energiebesparing en duurzaamheid – een cruciale bijdrage aan de circulaire economie.

Tijdens dit Circulair Café krijg je een uniek kijkje achter de schermen en ontdek je hoe technologische innovaties leiden tot minder energieverbruik en efficiëntere productieprocessen. Van Mourik laat zien hoe zij continu werken aan optimalisatie: van engineering tot realisatie en onderhoud, met circulariteit als belangrijke drijfveer. Naast een inspirerende presentatie over hun aanpak en visie, krijg je de kans om in gesprek te gaan met experts uit het veld en zelf te ervaren hoe procestechniek slimmer én duurzamer kan.

Programma

- 14:30 – 15:00 Ontvangst & Inloop
- 15:00 – 15:30 Presentatie Van Mourik
- 15:30 – 16:00 Verdieping: Slim energiegebruik in procestechniek
- 16:00 – 17:00 Rondleiding door het bedrijf
- 17:00 – 17:30 Netwerkborrel

Voor wie?

Professionals, technici, ondernemers, beleidsmakers en onderzoekers die geïnteresseerd zijn in energiebesparing, procestechniek en circulaire innovatie. Een unieke kans om te leren hoe slimme engineering en optimalisatie bijdragen aan een duurzamere industrie.

Let op, er is slechts plaats voor 30 deelnemers, dus wees er snel bij!

Aanmelden kan [hier](#)

Arbeidsproductiviteit: slimmer werken of slimmer samenwerken?

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

“Verhogen van de arbeidsproductiviteit vraagt dat we niet harder, maar slimmer moeten werken!” Krantenkoppen, blogs en podcasts laten er geen misverstand over bestaan: er is iets aan de hand met de gemiddelde toegevoegde waarde van een werknemer in een gewerkt uur, oftewel de arbeidsproductiviteit. Deze belangrijke indicator voor het verdienvermogen van Nederland **stagneert** al een tijd ten opzichte van andere landen. Dit speelt ook in Regio Foodvalley, waar het mkb de grootste werkgever is.

De voor de hand liggende reflex? We moeten niet harder, maar slimmer gaan werken. Mooi gezegd, maar wat wordt daarmee bedoeld? Als het tegenovergestelde van 'slim' 'dom' is, werkten we hiervoor dan 'dom'? Lijkt me niet, wel dat we anders moeten gaan werken.

Meestal wordt slimmer werken in één adem genoemd met de inzet van technologie. We hopen op een AI-prompt die tekorten oplost, een machine die gaten dichtloopt of robots en cobots die werkdruk wegnemen. Er is niets mis met technologische innovatie. Sterker nog, het is noodzakelijk. Maar we maken een denkfout als we denken dat nieuwe technologie automatisch leidt tot slimmer werken en tot een hogere arbeidsproductiviteit. Technologie is de hardware. Absoluut noodzakelijk, maar zonder de juiste 'sociale software' is een nieuwe machine niet meer dan een duur stuk decoratie op de werkvloer.

Slimmer samenwerken

Dit betekent dat we het lef moeten hebben om werkprocessen fundamenteel te herontwerpen met de mens als middelpunt. En dat om het creëren van een organisatiecultuur waarin de medewerker niet wordt aangepast aan de techniek, maar waarin de omgeving wordt gevormd rondom hun kracht en welzijn. De nieuwe **Human Capital Agenda (HCA) (pdf, 2 MB)** van Regio Foodvalley slaat daarom de spijker op zijn kop: het verhogen van de arbeidsproductiviteit is ook altijd het resultaat van sociale innovatie, wat een duur woord is voor slimmer samenwerken.

De uitdaging waar we voor staan is dus een dubbele. We hebben technologische vernieuwing nodig om fysieke beperkingen te overstijgen en krapte op de arbeidsmarkt, maar we hebben sociale innovatie nodig om die techniek

goed te laten landen. Het verhogen van de productiviteit is geen technologiefeestje. Het is een praktisch gesprek over hoe we ons werk inrichten, hoe we kennis delen en welke autonomie we elkaar gunnen. Het is belangrijk om de 'zachte' kant van innovatie als de hardste voorwaarde voor succes te zien.

Drie praktische tips:

1. Geef de werkvloer de regie: Stop met het van bovenaf doordrukken van nieuwe software of systemen. Laat de mensen die dagelijks met de knelpunten werken zelf bepalen wat hun werk makkelijker maken. Geef teams een experimenteerbudget (in tijd of geld) om zelf slimmere werkmethodes te testen.
2. Maak een skills-agenda: Maak voor elke technologische investering direct een leerplan. Investeer niet alleen in de machine, maar investeer in de mens die hem bedient. Richt je daarbij op vaardigheden die de techniek nooit kan overnemen: creatief meedenken met de klant en het overzien van het hele proces.
3. Zet 'mislukte proeven' op de agenda: Innovatie stopt waar angst regeert. Maak er een gewoonte van om tijdens het wekelijkse overleg niet alleen successen, maar juist de mislukte experimenten te delen. Als medewerkers zien dat 'proberen en falen' mag, ontstaat de openheid die nodig is om écht slimmer te worden.

Kijk voor meer praktische tips voor werkgevers op: www.werkgeverskracht.nu (Verwijst naar een externe website)

Jan Willem Nuis, Associate Lector HRM bij Christelijke Hogeschool Ede

Nijkerk sleutelgemeente voor grootste defensielocatie en kazernes in Gelderland

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

Staatssecretaris Derk Boswijk van Defensie heeft donderdag 2 april een werkbezoek gebracht aan Nijkerk en Flevoland.

Hij liet zich op de hoogte stellen van de lokale en regionale opgaven voor de realisatie van de **nieuwe centrale kazerne van bijna zeven vierkante kilometer nabij de Nijkerkerbrug**.

Staatssecretaris Boswijk sprak met burgemeester Tinet de Jonge-Ruitenbeek en wethouder Esther Heutink-Wenderich. Beide bestuurders brachten de grote opgaven op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid en mobiliteit onder de aandacht van de staatssecretaris. “Naast kansen zien we knelpunten die om gezamenlijke oplossingen van de landelijke, regionale en lokale overheid vragen. We zijn dan ook verheugd dat de staatssecretaris Nijkerk volwaardig en actief betreft bij het realiseren van het grootste plan uit het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie”, zegt portefeuillehouder ruimtelijke ordening Esther Heutink-Wenderich.

Sleutelgemeente

“Nijkerk is een sleutelgemeente in de verbinding tussen de centrale nieuwe kazerne in Zeewolde en de andere defensielocaties in Gelderland en elders in Midden-Nederland. Dat brengt kansen én opgaven met zich mee: kansen voor werkgelegenheid, woningbouw en regionale samenwerking”, zegt burgemeester Tinet de Jonge-Ruitenbeek. Vanuit Nijkerk kan het defensiepersoneel andere kazernes en logistieke defensiehubs in Midden-Nederland bereiken. Maar deze bereikbaarheid staat onder druk. Knooppunt Hoevelaken, waar de A1 en A28 elkaar kruisen, is nu al één van de grootste fileknelpunten van het land. “Om de bereikbaarheid van de nieuwe centrale kazerne en andere defensielocaties in de regio te kunnen waarborgen, zijn dan ook stevige investeringen noodzakelijk aan de wegen, aan het spoor, het station en aan cruciale infrastructuur zoals de Nijkerkerbrug en de realisatie van de ontsluiting van oostelijk Nijkerk”, vertelde Heutink-Wenderich de staatssecretaris.

Gezamenlijk

Burgemeester en wethouder van de gemeente Nijkerk kijken met een goed gevoel terug op het werkbezoek van de staatssecretaris van Defensie. “We hebben waardering voor het feit, dat in een tijd van grote internationale spanningen, de staatssecretaris in zijn eerste zes weken Nijkerk en Zeewolde bezoekt. Dit onderstreept zijn intentie om deze grootse opgave met alle overheden gezamenlijk op te pakken”, aldus burgemeester De Jonge-Ruitenbeek

REB: ENERGIEBALANS KOMT DEELS UIT DE LUCHTSTROOM

Mededeling | door FOV Regio Foodvalley

Wind in de wieken

Netcongestie en de dreigende aansluitstop van woningen en kleine bedrijven deze zomer remt de bouw van 40.000 woningen en economische groei. Het Regionaal Energieteam Bedrijven van Regio Foodvalley (REB) zet zich al jaren in om de groeiende problematiek het hoofd te bieden door te werken aan energieoplossingen bij bedrijven en op bedrijventerreinen. Het REB ziet windturbines op sommige bedrijventerreinen als een onmisbare schakel in het realiseren van een optimale energiebalans, zonder voorbij te willen gaan aan mogelijke bezwaren. Eén ding staat vast: er moet iets gebeuren, wil de woningbouw en de economie op korte termijn de wind in de zeilen blijven houden.

Energiemix van de toekomst

Door de aankondiging van TenneT (12 februari red.) staat er fors druk op de ketel. “We moeten ‘t lokaal oplossen, anders loopt de regio vast met energieaanvragen die niet ingewilligd kunnen worden,” stelt Arthur Houben, voorzitter van de REB-stuurgroep. De file op het netwerk kan - ook op lange termijn als het netwerk is verzaamd door de netbeheerders - worden vermeden door lokaal energie op te wekken en deze direct ter plekke te gebruiken. Of als dat niet kan, de energie tijdelijk op te slaan in bijvoorbeeld batterijen of waterstof. We moeten het energievraagstuk zo breed mogelijk aanpakken voor de toekomst, anders ontstaan er straks echt zware tekorten. Wind kan naast met zon opgewekte energie een belangrijke schakel zijn in een robuust energiesysteem. Met alleen zonnepanelen redden we het niet, energie opwek met een SMR is op kortere termijn niet beschikbaar en opwek met gas- of dieselgeneratoren is niet echt een structurele oplossing.”

“In goede samenwerking met gemeenten, provincies en het bedrijfsleven worden initiatieven ontplooid en gerealiseerd” zegt Wicha Benus, projectleider voor drie bedrijventerreinen in Barneveld en ambassadeur van het REB. “In Kootwijkerbroek ligt een solarpark van twintig hectare en overall wordt zonne-energie opgewekt op daken van huizen, bedrijfspanden en stallen. We onderzoeken de mogelijkheden van waterstof - met name voor energieopslag - , er komt grootschalige batterijopslag en we nemen windenergie in het plaatje mee.”

Kees Bos, Projectleider REB Regio Foodvalley: “Kleinschalige windmolens op industrieterreinen of bij agrarische bedrijven zie ik als het meest kansrijk voor brede acceptatie van windenergie onder omwonenden.”

Draagvlak

In navolging van het plaatsen van twee windturbines in Ede staat nu eenzelfde project op stapel voor Harselaar Zuid 1B en 2 in Barneveld, waar twee toekomstige bedrijventerreinen vijftig hectare zullen bestrijken. “Het project bevindt zich in de onderzoeksfase,” verklaart Benus. “Waar de doorlooptijd voor het aanleggen van een zonneveld tussen de 12 en 24 maanden ligt, gaat dat bij windturbines al richting de vijf tot acht jaar, wat te maken heeft met vergunningscomplexiteit. Je moet door zoveel hoepels springen: inpassing in het gebied, infrastructuur, ecologie, bestemmingsplan, inspraakprocedure, participatie. Dat laatste houdt in dat bedrijven en particulieren een aandeel in het project kunnen verkrijgen, wat hen zeggenschap geeft en het draagvlak vergroot.” De ambassadeur van het REB haalt met dat laatste een gevoelig punt aan. “Natuurlijk zijn we ons bewust van de bezwaren, zoals op esthetisch vlak.”

Houben: “Ook het REB heeft er oog voor dat er draagvlak moet zijn voor windenergie. In de overwegingen voor windturbines keren telkens dezelfde criteria terug, namelijk strategische noodzaak, ruimtelijke inpasbaarheid, draagvlak, bedrijfsvoering en veiligheid, economie en vestigingsklimaat. Oftewel: er zijn valide redenen om wel en om niet voor windenergie op bedrijventerreinen te kiezen.”

Zon en wind vullen elkaar aan

Volgens Houben kunnen windmolens echter bijdragen aan een stabiele energiebalans. “In een jaar zitten 8760 uren. De zon schijnt ongeveer 1000 uur en de daarmee opgewekte stroom kun je beperkt in batterijen opslaan. Bedenk dan eens dat er 3000 uur per jaar wind waait ... en dat nou juist vaak op bewolkte dagen. Zo krijg je twee energiebronnen die grotendeels complementair aan elkaar zijn.” Benus vult aan: “Bovendien streven we lokaal voor lokaal na: energie in de regio opwekken, zodat deze niet vanaf de andere kant van het land getransporteerd hoeft te worden. Vergeleken met zonnepanelen zijn veel minder vierkante meters nodig.’ Over de circulariteit van windturbines hoeven we ons wat Benus betreft geen zorgen te maken. “Nota bene in Barneveld zit een bedrijf dat ze na hun levensduur van 20 à 25 jaar refurbisht voor hergebruik elders in de wereld.” Heeft de energiebalans in de Regio Foodvalley straks de wind mee?

FOV-voorzitter Wim Werkman: “Bij een optimale energietransitie in de regio kunnen we niet om de inzet van windenergie heen.”

Meer informatie: reb-foodvalley.nl

 Windturbines.pdf